

Titel: Udrag fra Begrebet Angst

Citation: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K4", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K4*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Finn Hauberg Mortensen, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2002 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-ba-kom-shoot-ba-846.pdf> (tilgået 01. august 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K4

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

◀ **λογος αργος ... (Leibnitz)** : I en optegnelse fra dec. 1842 skriver SK i journalen JJ: »Det er ypperligt hvad Leibnitz taler om den dovne Fornuft 'la raison paresseuse' cfr. Erdmanns Udgave p. 470, anden Spalte. og p. 518 § 55 le sophisme paresseux (λογος αργος) sophisma pigrum. – Chrysipp har ogsaa brugt den, cfr. Tennemann Ges. d. Ph. 4^d B. p. 300« (Pap. IV A 12). – λογος αργος: gr. (lógos argós) den ørkesløse, dovne fornuft, dvs. det fornuftsargument, der anbefaler uvirksomhed, fordi skæbnens bestemmelse alligevel ikke lader sig forandre, fx kan udfaldet af en sygdom ifølge dette ræsonnement ikke påvirkes af en læge; jf. W.G. Tennemann *Geschichte der Philosophie* (320,33) bd. 4, 1803, s. 300. I indledningen til *Theodicee* diskuterer Leibniz, hvorvidt det forhold, at alt sker med nødvendighed, indebærer, at vi altid kan følge vore tilskyndelser, og nævner i den forbindelse, at »la raison paresseuse« til alle tider har ængstet menneskene, jf. *Opera philosophica omnia* (329,29) bd. 2, s. 470. – Chrysipp: Chrysippos fra Soloi i Kilikien (o. 281 - o. 208 f.Kr.), gr. stoisk filosof. – ignava ratio: lat. den uvirksomme, dovne fornuft. Citat fra Cicero *De fato* (*Om skæbnen*) 12, 28, jf. *M. Tullii Ciceronis opera omnia* (358,3) bd. 4, 1757, s. 725. Tennemann anfører citatet i en note i sin gennemgang af Chrysippos, jf. *Geschichte der Philosophie* bd. 4, s. 300. – Cicero: Marcus Tullius Cicero (106-43 f.Kr.) rom. taler, forfatter og statsmand. – sophisma pigrum: lat. den dovne fejlslutning; i den ty. oversættelse af *Theodicee* (355,2) § 55, s. 166, anvendes dette lat. udtryk som gengivelse af Leibniz' fr. form »le sophisme paresseux«, jf. *Opera philosophica omnia* (329,29) bd. 2, 1839, s. 518. – la raison paresseuse: den dovne fornuft, jf. Leibniz *Opera philosophica omnia* bd. 2, s. 470. – Leibnitz: 414,11.

I trykt udgave: Bind 4 side 415 linje 6